

זיקנה תקדימית

חדשות, תקדימים וחיידושים משפטיים בתחום המשפט והזיקנה

כרך 8 גיליון 1

ינואר 2013

חברים יקרים, אנחנו שמחים לפנות אליכם בבקשה מיוחדת דווקא בימים של הצלחות והישגים. העמותה שלנו מאז ומתמיד איננה נסמכת על תקציבי מדינה, כל פעילותה של העמותה ממומנת מדמי חבר ותרומות חברים. על מנת לאפשר את המשך פעילותה המקצועי והבלתי תלוי, אנו זקוקים לתמיכתכם הכספית. התרומה לעמותה היא פשוטה, ונעשית בכרטיס אשראי באמצעות ממשק האינטרנט הידידותי של אתר "ישראל תורמת", **תרמו כאן ועכשיו לעמותה להמשך פעילותה**

למען הזקנים בישראל:

משולחן העמותה

עמותת המשפט בשירות הזיקנה הזוכה בפרס גורני לשנת 2012
העמותה למשפט ציבורי בישראל מעניקה מדי שנה את פרס גורני למשפט ציבורי לזכרו של עו"ד אוריאל גורני ז"ל (1921-2002), שניהן בין היתר כפרקליט מחוז תל-אביב. ועדת השופטים לפרס בראשות המשנה לנשיא (בדימוס) תיאודור אור בחרה להעניק השנה את הפרס לעמותת המשפט בשירות הזיקנה הפועלת מזה עשור לקידום זכויות ומעמד הזקנים בישראל בדרכים משפטיות. הפרס ניתן לעמותת המשפט בשירות הזיקנה על פעילותה הבולטת בשנת 2012 לקידום זכויות האדם בישראל. טקס הענקת הפרס התקיים במעמד יושב ראש העמותה למשפט ציבורי פרופ' אריאל בנדור ויו"ר ועדת הפרס המשנה לנשיא (בדימוס) תיאודור אור. הפרס הוענק במסגרת הכנס השנתי של העמותה למשפט ציבורי שהתקיים ביום המלח ב- 20 בדצמבר 2012.

הליכים משפטיים

הפעם הצלחה תקדימית!

העמותה זוכה בפסק דין היסטורי בבית הדין הארצי לעבודה

לראשונה בית הדין הארצי לעבודה קובע כי קיים ספק בחוקיות חובת פרישה המבוססת על גיל כרונולוגי בלבד וכי קיימת חובה חוקית לשקול בקשת עובדים להמשיך ולעבוד גם אחרי גיל 67:

פרשת ע"ע 209/2010 ליבי וינברגר ועמותת המשפט בשירות הזיקנה ואח' נ. אוניברסיטת בר אילן.

בעקבות של הערעור של העמותה לבית הדין הארצי לעבודה, בית הדין הארצי לעבודה קיבל באופן חלקי את הערעור וחייב את האוניברסיטה לשלם לגב' וינברגר פיצוי בסך 50,000 ₪. פסק הדין הוא לא פחות ממהפכה בדיני העבודה בישראל בכל הנוגע לחובת הפרישה: כל עובד שמעוניין כיום להמשיך ולעבוד מעבר לגיל 67, רשאי להודיע על כך למעביד שלו. חבות המעביד לשקול את בקשתו בכובד ראש ועל יסוד מכלול הנתונים הרלוונטיים כדי לבחון את האפשרות להיעתר לבקשתו. הימנעות מלעשות כן תזכה את העובד לקבלת פיצויים. לפירוט המלא על פסק הדין [לחצו כאן](#).

אירועי העמותה

השתלמות משפטית

ביום שלישי 8/1/2012 בשעה 16:30 העמותה תקיים השתלמות משפטית בנושא, הזיקנה כמחייבת התמחות והערכות משפטית מיוחדת. ההשתלמות תתקיים בלשכת עורכי הדין, שלוחת חדרה והיינה מיועדת לעורכי דין. [לפרטים נוספים](#).

יום עיון

בעקבות פסק הדין שלנו בעניין ליבי וינברג נ' אוניברסיטת בר אילן, העמותה תקיים יום עיון מרתק, בנושא ביטול חובת הפרישה לעובדים. ביום העיון ישתתפו מרצים מכובדים והוא יתקיים ביום 15.1.2013 בשעה 16:00 בלשכת עורכי הדין בחיפה. [לפרטים נוספים](#).

השתתפות בכנסים וימי עיון

מצעד זכויות האדם

העמותה השתתפה גם השנה במצעד זכויות האדם בתל אביב: ב- 9 בדצמבר העמותה צעדה בת"א לצד גופים וארגוני זכויות אדם אחרים. העמותה צעדה למען הזכות להזדקן בכבוד וברוחה בישראל.

[לתמונות מאירועי העמותה לחצו כאן](#)

פסקי דין חדשים :

- ביטול חובת הפרישה לעובדים- ע"ע 209/2010 ליבי וינברגר ועמותת המשפט בשירות הזיקנה ואח' נ. אוניברסיטת בר אילן
- בג"ץ 4068/12 שונברג נ' היועמ"ש
- זכאות עקב בריחה מרומניה, בולגריה או הונגריה מפחד רדיפות הנאצים לפני ה- 6.4.1941 ו"ע 12-03-64269 אילון נ' הרשות לזכויות ניצולי השואה משרד האוצר.

- זכאותם של ניצולי שואה בעלי אזרחות מערב אירופאית- ו"ע 11-12-13976 מוסקטי נ' הרשות לזכויות ניצולי השואה משרד האוצר
- ו"ע 12-01-54138 הכט נ' הרשות לזכויות ניצולי השואה משרד האוצר
- זכאותם של ילדי טהרן לפיצוי ממדינת ישראל עקב הסכם השילומים- ת"א 2464/04 רובינסון ואח' נ' מדינת ישראל ואח'
- אי זכאותו של מי שאינו אזרח ישראל לקצבה מהאוצר גם אם עבר רדיפה מוכרת ועלה לפני 1953- ר"ע 12-04-10288 אנג'ל נ' הרשות לזכויות ניצולי השואה משרד האוצר
- ו"ע 11-10-22528 שפירא נ' הרשות לזכויות ניצולי השואה משרד האוצר
- המנוח נפטר בעודו נשוי לאישה שלא ראה 40 שנה- האם היא זכאית לרשת אותו? ח.א. נ' ר.א. ואח'
- סע"ש 12-07-35297 לגור ברמה ייזום והשקעות בע"מ נ' ויניצקי 2012
- ה"פ 20-20-52705 שוורצמן נ' פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ
- 11-01-51282 שוורצנברג נ' משרד האוצר/הלשכה לשיקום נכים
- עב' 10/4592 שרגא קורן נ' המכללה לחינוך וספורט ע"ש זינמן
- בג"ץ 09/1268 זוזל נ' נציב שירות בתי הסוהר.
- תמ"ש 12-02-21877 הסב נ' האם

בג"ץ 12/4068 שונברג נ' היועמ"ש

בית המשפט החליט על סגירת תערוכת "Bodies- תערוכת הגוף" לא יאוחר מיום ה-09.10.12 הטענה המרכזית של העותר הייתה שהגופות וחלקי הגופות שייכים לסינים, לרבות אסירים שעונו והוצאו להורג, עברו תהליכי שמור ונמכרו ב"שוק השחור" לצורך הצגתן בתערוכה למטרות מסחריות, וזאת ללא הסכמתם או הסכמת משפחותיהם.

בימ"ש קבע, כי אין עוררין שבהתנהלות זו נפגע כבוד האדם ובכללו כבוד המת. היועמ"ש ובימ"ש סבורים כי בהיעדר מקור סמכות שמתוכו תוגבל התערוכה ראוי להפנות את העניין למחוקק להסדרת הנושא. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ובמטרה לאזן בין האינטרסים השונים בפרט של מארגני התערוכה אשר סגירה מוקדמת של התערוכה עלול לפגוע בהם ובציבור רכשי הכרטיסים. הוחלט על סגירת התערוכה כנזכר לעיל.

לפסק הדין המלא לחץ כאן

ו"ע 12-03-64269 אילון נ' הרשות לזכויות ניצולי השואה משרד האוצר.

זכאות עקב בריחה מרומניה, בולגריה או הונגריה מפחד רדיפות הנאצים לפני ה-6.4.1941 בימ"ש השלום קיבל את ערעורה של גב' טוני אילון אשר הגישה תביעה להכרה כנכה ע"פ חוק נכי נרדפות הנאצים תשי"ז-1957 בעילת נרדפות לפי הלכת הפחד.

גב' טוני איילון נולדה ב-1920 ברומניה, לטענתה ברחה מרומניה בנובמבר 1940 מפחד רדיפות הגרמנים ובאותה שנה הגיעה לישראל.

נקודת המחלוקת בערר זה הייתה האם בנסיבות אלה ניתן להחיל על העוררת את הלכת הפחד או שיש לקבוע כי לא קיימת לגביה עילת נרדפות לאור החזקה הקבועה בסעי' 43 לחוק הפיצויים הגרמני, לפיה ההשראה הגרמנית על רומניה מתחילה רק ב-06.04.41.

ההלכה הרווחת בפסיקה היא כי לא רק אלימות בפועל מהווה עילת נרדפות אלא גם פחד מפני אלימות נאציאונאל-סוציאליסטית וזאת בתנאי שהחששות מעוגנים בעובדות אובייקטיביות.

וכן אין להבדיל בין יהודים שנסו מפני הגרמנים ע"פ המקום שממנו נמלטו.

בנוסף, לפי מדיניות המשיבה, הלכת הפחד הורחבה בשנים האחרונות לגבי יהודים יוצאי לוב ובימ"ש אינו רואה כל טעם לצמצמה דווקא לגבי יהודי אירופה שברחו ממקום מושבם מהנאצים. הערר התקבל.

לצפייה בפסק הדין המלא לחץ כאן

ו"ע 13976-12-11 מוסקטי נ' הרשות לזכויות ניצולי השואה משרד האוצר

זכאותם של ניצולי שואה בעלי אזרחות מערב אירופאית.

העוררת גב' מוסקטי נולדה באיטליה ב-1920, בתקופת הרדיפות היא ומשפחתה חיו חיי סתר בשטח הכבוש. בנובמבר '48 עלתה ארצה ורכשה אזרחות ישראלית מכוח השבות עד אז הייתה בעלת נתינות איטלקית ולטענתה עם עלייתה ארצה איבדה את נתינותה האיטלקית.

גב' מוסקטי הגישה תביעה להכרתה כנכה ע"פ חוק הרדיפות אך סורבה מהטעם כי בהיותה נתינה איטלקית לא הייתה זכאית לתבוע פיצויים ממשלת גרמניה מאחר ולא מתמלא לגביה תנאי הסף של העדר נתינות או פליטות.

בימ"ש קיבל את ערעורה. לגישתו משרד האוצר לא עמד בנטל ההוכחה להוכיח שאכן הייתה קיימת לה אזרחות כזו באותו המועד ושזרחות זו אפשרה לה זכאות לתגמולים ממדינת אזרחותה בהתאם להסכמים שנחתמו עם גרמניה לבין מדינות מערב אירופה.

לצפייה בפסק הדין המלא לחץ כאן

ו"ע 54138-01-12 הכט נ' הרשות לזכויות ניצולי השואה משרד האוצר

העורר נולד ברומניה בשנת 1932, עלה לישראל. בשנת 2008 הגיש תביעה לפי חוק הטבות לניצולי שואה תשס"ז-2007.

בכתב תביעתו טען כי בתקופת הרדיפות שהה במחנה Deva אותו הוא מכנה ריכוז או גטו, במחנה זה רוכזו יהודים ונשלחו לאושוויץ.

המשיבה דחתה את תביעתו בנימוקי דחייה סותרים, אשר בעיקרו- התביעה נדחתה כי המערער לא הוכיח כי שהה במחנה ריכוז, גטו או מחנה שעבדו בו עבודות פרך.

בערעור המשיבה ביקשה לדחות את התביעה על הסף בטענה כי המחנה הנ"ל אינו מופיע ברשימת המחנות המוכרים המאפשרים את החלת החוק על העורר. לטענת בימ"ש; כשלה המשיבה בבדיקת גרסת העורר ובטיפול בעניינו. בבדיקה ע"י ביהמ"ש נמצא כי המחנה הוא מחנה מוכר ע"פ הרשימה של ועדת התביעות, העורר אינו מיוצג ואם בימ"ש לא היה בודק היו שוללים ממנו את הזכויות המגיעות לו לפי הדין והצדק, בשל טעויות המשיבה. בימ"ש לפיכך, מקבל את הערר ומורה למשיבה לשלם את הפיצויים מיום הגשת התביעה ולטפל בעניינו בדחיפות רבה ככל שניתן.

לצפייה בפסק הדין המלא לחץ כאן

ת"א 2464/04 רובינסון ואח' נ' מדינת ישראל ואח'

זכאותם של ילדי טהרן לפיצוי ממדינת ישראל עקב הסכם השילומים ב- 12.8.2012 ניתן פסק דין בבית המשפט המחוזי בתל אביב בנוגע לתביעה שהוגשה עוד בשנת 2004 על ידי קבוצת תובעים ילידי פולין, שברחו עם התקדמות הצבא הנאצי וזכו לכינוי 'ילדי טהרן' משום ששהו במחנה ליד טהרן במסגרת המסלול הארוך שעברו מבריחתם מהנאצים ועד הגעתם לארץ ישראל (ת"א 2464-04 רובינסון ואח' נ' מדינת ישראל). התובעים טענו כי מדינת ישראל קיבלה שילומים מגרמניה שנועדו ל"הושבה מחדש" של הניצולים אך היא לא השתמשה בהם לטובת הניצולים עצמם ובכך קיפחה אותם; בעיקר ביחס לתובעים שהגיעו לארץ ישראל כילדים ונערים ולא זכו לשיקום, כגון השכלה, לצורך מיצוי יכולתם. פסק הדין הארוך עוסק בסוגיות רבות שהעלו שני הצדדים; כגון סוגיית ההתיישנות של 7 השנים שלגביה קבע בית המשפט כי היא חלה לגבי אותם תובעים רק החל משנת 1997 כאשר נודע להם לראשונה שהם זכאים לפיצויים מהאוצר לפי חוק נכי רדיפות הנאצים. בית המשפט קבע כי המשמעות של שיקום היא מתן תשתית קבועה ויציבה לאותם ילדי טהרן וזה לא נעשה במלואו ומי שהיה אמור לשאת בהתחייבות להמשך השיקום זו המדינה. לבסוף פסק בית המשפט כי "לאור המשמעות של "הושבה מחדש" ו-"שיקום", המספר הכולל של הילדים וההשקעה בכל ילד ע"פ גרסת המדינה, הגיע למסקנה שבגין אי ביצוע מלוא השיקום, זכאי כל אחד מילדי טהרן המקוריים [ולא יורשיהם של מי שנפטרו], לסכום של 50,000 ש"ח נכון ליום הגשת התובעה. סכום זה יישא ריבית והצמדה כדיון."

לצפייה בפסק הדין המלא לחץ כאן

ר"ע 10288-04-12 אנג'ל נ' הרשות לזכויות ניצולי השואה משרד האוצר

אי זכאותו של מי שאינו אזרח ישראל לקצבה מהאוצר גם אם עבר רדיפה מוכרת ועלה לפני 1953 העורר אהרון אנג'ל נולד בבולגריה בשנת 1940, עלה לישראל לפני 1953

בשנת 2008 הגיש תביעה בסוגיית העוצר כעילת נרדפות. אך תביעתו נדחתה מן הטעם שחי מחוץ לישראל כ-30 שנה.

בית המשפט פסק כי עילת הנרדפות לגופה- חיים בעוצר- אינה שנויה במחלוקת, אך דין הערר להידחות וזאת אף מבלי לבדוק את זיקתו לישראל במשך 30 שנות היעדרות.

העורר אינו ממלא אחר שני תנאי יסוד הקבועים בסע' 3:

איננו אזרח ישראלי במשך כ-25 שנה ולא שמר על תושבות רצופה בישראל.

"העורר וויתר על אזרחותו הישראלית ומשמעות הוויתור לענייננו הוא החרגתו מזכאות לפי חוק הרדיפות."

לצפייה בפסק הדין המלא לחץ כאן

ו"ע 11-10-22528-10-11 שפירא נ' הרשות לזכויות ניצולי השואה משרד האוצר

זכאותו של מי שהיה עובר בבטן אמו בעת רדיפתה לקצבה לפי חוק נכי רדיפות הנאצים העורר תובע את זכאותו, נולד ב-1941 בסיביר, בעת בריחת הוריו מאוקראינה לסיביר, עקב התקרבות הנאצים, לאחר שפלושו לרוסיה, היה עובר בבטן אמו.

בימ"ש מקבל את גרסתו ואת הערעור.

לצפייה בפסק הדין המלא לחץ כאן

ח.א נ' ר.א ואח'

המנוח נפטר בעודו נשוי לאישה שלא ראה 40 שנה- האם היא זכאית לרשת אותו?

בנסיבות בהן האישה והמנוח לא היו בקשר 40 שנה והאישה אף ניהלה מערכת יחסים זוגית עם אדם, יש להעדיף את הפרשנות המהותית של המונח 'בן זוג'- מבחינה לשונית בן זוג הוא אחד מצמד, לא ניתן לומר שמי שלא הייתה בקשר עם המנוח כ"כ הרבה שנים וניהלה זוגיות עם אחר היא אחת מצמד.

כמו כן, מקנה החוק זכות ירושה לבן זוג במטרה להגשים תכניות שונות אחת מהם הוא רצונו המשוער של המנוח והגנה על התא המשפחתי המצומצם שלו, לא ניתן לומר כי זה המקרה בפרשה זו בו הבעל עזב את הארץ ולא היה לו קשר עם האם או בתו כלל.

נקודה נוספת לשלילת זכותה של האישה לצוואה היא לנוכח העובדה כי ניהלה חיי זוגיות עם אחר במשך 36 שנה בו הולידה לו שתי בנות ונפרדה ממנו בהסכם בו הוצהר כי היו ידועים בציבור.

במקרה זה, כך נפסק, יש להעדיף את הפרשנות המהותית של המונח 'בן זוג' על פני זו הרשמית, ולקבוע כי למרות שהאישה הייתה נשואה למנוח פורמאלית, היא אינה זכאית לרשת אותו, ולפיכך יורשיו על פי דין הם אחיו.

לצפייה בפסק הדין המלא לחץ כאן

סע"ש 35297-07-12 לגור ברמה ייזום והשקעות בע"מ נ' ויניצקי 2012

לאחר שהתקשרות עסקית בין חברת תיווך ליזמית נדל"ן הופסקה, ביקשה חברת התיווך לאסור על עורכת דין שעבדה כמתווכת מטעמה להמשיך לעבוד בפריקט ישירות מול היזמית, הגישה חברת התיווך לביה"ד האזורי לעבודה בירושלים, בקשה לאסור על עוה"ד להמשיך בתיווך דירות הפריקט ולהשתמש ברשימת הלקוחות הפוטנציאליים שאספה החברה במו ידה. החברה טענה בחוזה העבודה של עורכת הדין כלולה התניית הגבלת העיסוק, אשר אוסרת על עליה להמשיך לעבוד בפריקט וכן בעלה שהוא עו"ד מלווה את פריקט הבנייה מטעם היזמית. עוה"ד טענה, כי רצון חברת התיווך למנוע ממנה לשווק את הפריקט הוא בבחינת 'אם לא לי אז גם לא לך', ואין מקום לפגוע בחופש העיסוק שלה בשל כך. עוד טענה, כי באופן עקרוני היא מוכנה להמשיך ולעבוד בחברת התיווך ככל שתוצע לה עבודה מתאימה. בימ"ש קיבל את הבקשה, אך הגביל את הפגיעה בחופש העיסוק של עוה"ד למשך שנה וכן קבעה שרשימת הלקוחות היא רכושה הבלעדי של חב' התווך. הכלל הבסיסי בדיני חוזים הוא שהסכמים יש לכבד. התניית הגבלה במקרה זה צודקת כיוון שחב' התיווך השקיעה בעו"ד למרות שלא היה לה רישיון תווך ואף שילמה לה סכום גבוה מהמוצע במשק. **לצפייה בפסק הדין המלא לחץ כאן**

ה"פ 52705-20-20 שורצמן נ' פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ

ביהמ"ש המחוזי בת"א קיבל את בקשת בנו של מנחם והורה לפסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ לגלות למבקש את שמם של מוטבי המשנה בקופת הגמל שהיא ניהלה עבור אביו המנוח. בקשת הבן הוגשה מתוך רצון לוודא שמינוי המוטבים לא נעשה תחת השפעה בלתי הוגנת, היות שלאביו המנוח לא היו קרובי משפחה שאותם הוא יכול היה למנות כמוטבי משנה. המשיבה טענה שהיא מנועה לחשוף הפרטים ללא צו שיפוטי מטעמים של צנעת הפרט, זכותו לפרטיות של המנוח ובשל חובת החיסיון החלה עליה. על המשיבה בהיותה תאגיד בנקאי קיימת חובת סודיות כלפי המנוח מתוך הסכם מכללא ביניהם ומיחסי האמון, חובת הסודיות החוזית משתלבת בזכות לפרטיות המעוגנת בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א ובחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. לכאורה עם מותו של אדם פוקעת זכותו לפרטיות ולחיסיון, מרגע הפטירה באה לקיצה האישיות המשפטית של האדם כלשון סע' 1 לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות, תשכ"ב 1962: "כל אדם כשר לזכויות ולחובות מגמר לידתו ועד מותו". אולם הגישה המקובלת היא שזכות לפרטיות ולחיסיון אינה בטלה ועוברת מן העולם עם מותו של אדם, מתוך רצון להמשיך ולהגן על פרטיותו וכבודו של אדם גם לאחר מותו.

חלוקתם של כספי הגמל אינם נעשים בהתאם לדיני הירושה, אינם מתחלקים בין היורשים אלא משולמים למוטב בהתאם להוראה שהמיטיב נתן בחייו, משכך אין ליורש זכות אוטומטית לעיין במסמכים הנוגעים לכספים אלה ובכללם כתב מינוי המוטבים, אלא אם כן היורש הינו המוטב.

בענייננו, מכיוון שעל פניו לא היו לאב קרובי משפחה נוספים מובן חששו של הבן כי אין מדובר במסמך אותנטי המשקף את רצונו החופשי של אביו המנוח. ללא קבלת המידע המבוקש לא יוכל המבקש להבטיח את כל זכויותיו הקנייניות ברכושו של אביו המנוח. בימ"ש מבצע איזון של זכותו הקניינית של הבן מול זכותו של המנוח לפרטיות, שתי זכויות אלה הם זכויות יסוד מוגנות, אולם הזכות לפרטיות של המנוח פחותה מעוצמתה כפי שהייתה בחייו, לפיכך בימ"ש נענע לבקשתו של הבן ומורה על גילוי המידע המבוקש.

לצפייה בפסק הדין המלא לחץ כאן

51282-01-11 שוורצנברג נ' משרד האוצר/הלשכה לשיקום נכים

העוררים ביקשו הכרה לפי חוק נכי רדיפות הנאצים תשי"ז 1957 ונדחו שכן כולם עלו ארצה לאחר 1.10.1953. העוררים עלו מארצות הגוש הקומוניסטי, רובם מרומניה ובולגריה. עיקר טענתם הייתה כי האיחור בעלייתם ארצה לא נבע מרצונם החופשי אלא כתוצאה מנסיבות פוליטיות ואחרות שלא היו בשליטתם, תחת השלטון הקומוניסטי שמנע מהם את חופש התנועה וההגירה. ולכן אי הכרה בהם ע"פ חוק היא אפליה ואי שוויון אל מול ניצולי השואה שעלו לפני אוקטובר 1953, כמו כן קיימת לקונה בחוק.

בימ"ש סוקר את המאורעות ההיסטוריים שהובילו לדרישת התאריך בחוק - ב1952 חתמה ממשלת ישראל עם גרמניה על הסכם שילומים, כתנאי להעברתם דרשה ממשלת גרמניה שישראל תשחרר אותה מהחובה לשלם פיצויים אישיים בגין נזקי בריאות לניצולי שואה שהפכו להיות אזרחי מדינת ישראל.

תאריך ה 1-10-53 היה תאריך כניסתו לתוקף של החוק הגרמני. ניצול שואה שלא הפך להיות אזרח ישראל לפני התאריך הנ"ל לא נמנעה ממנו היכולת לתבוע תביעה אישית לפיצויים בגין נזקי בריאות ישירות כנגד גרמניה ולכן התאריך איננו שרירותי.

מהפך המשפטי- בימ"ש מוצא שיש רציונל ובסיס משפטי והיסטורי לתאריך שנקבע בסעיף 3 לחוק ולכן אין לקבל את הטענות על אפלה ולקונה

כמו כן, הנושא זכה להתייחסות מפורשת בפסיקה שקבעה כי אין לשנות להוסיף או לפרש את לשון סעיפי ההגדרות שבחוק או לפעול בניגוד להם.

מהפך המוסרי קיימת בעיה, בימ"ש דן במגמת הרחבה של מעגל נרדפי הנאצים הזכאים לפי החוק הישראלי מאז שנות ה50, כגון הכרה בניצולי רומניה ובולגריה, עילות כגון גירוש ועוצר, הלכת העוברות וכד'

בימ"ש גורס כי הדרך לתקן את הבעיה היא ע"י הרחבת מעגל הזכאים בדרך של חקיקת חוק חדש שונה מחוק הנר"ן ודומה יותר לחוק ההטבות, אשר במקום מתן פיצוי רק לנרדפים מהמעגל הראשון כפי שקיים כיום, יקבע מנגנון של הכרה בכל הניצולים וללא הוכחת עילות נרדפות מחד או כניסה לתחום הרפואי מאידך בגלל בעייתיות בהוכחה של אירועים שקרו לפני 70 שנה.

לסיכום: בימ"ש קובע כי מהפן המשפטי, אין בימ"ש יכול לקבל את הערר, יחד עם זאת בימ"ש מבין ללבם של העוררים, הם ניצולי שואה בדיוק כמו אלו שעלו ארצה לפני התאריך לעיל. סבלם אינו פחות מזה של ניצולי שואה שכבר מוכרים ע"פ חוק, מהפן המוסרי נראה שאנו חבים לעוררים ולניצולי השואה האחרים המצויים באותו מעמד לא פחות ממה שאנו חבים לאלו הנכנסים לגדרו של החוק ולכן ראוי כי הרשויות המוסמכות יפעלו למענם יכירו בהם ויפצו אותם.

ברם, בימ"ש אינו יכול לכפות זאת בפסד דינו. הערר נדחה.

לצפייה בפסק דין המלא לחץ כאן

עב' 4592/10 שרגא קורן נ' המכללה לחינוך וספורט ע"ש זינמן

ביום 23.10.12 הגישה נציבות שוויון ההזדמנויות בעבודה את סיכומיה כידידת בית הדין, בתיק המתנהל בבית הדין לעבודה, שענינו הפליה מחמת גיל.

התובע פוטר לאחר שלוש שנים בחברה, לאחר שהסתבר כי בעת הקבלה לעבודה, העובד הציג לפניו גיל שונה מזה שהיה באמת, העובד הודה בכך וטען כי ביצע זאת בגלל קושי במציאת עבודה.

ככל שהדבר אינו מתחייב מאופי ומהות התפקיד, גילו של העובד אינו אמור להיות רלבנטי למעסיק ובוודאי שאינו אמור להוות שיקול של המעסיק בקבלה לעבודה או בפיטורים. -האם פגם שנפל בנתון שאינו רלבנטי מהווה עילה לכריתת מטה לחמו של אדם.

בנסיבות המקרה דנן, יש לבחון האם האינטרס הציבורי במניעת הפליה מחמת גיל גובר על האינטרס הציבורי המחייב מסירת פרטים מלאים ומדויקים באשר לנתונים לא רלבנטיים בתהליך הקבלה לעבודה, וזאת תוך מתן דגש למציאות החברתית הקיימת.

בשאלת ההפליה על המעסיק מוטל הנטל להוכיח כי החלטתו לא הייתה נגועה באפליה וכי זו גם לא הוכתמה בשיקולים מפלים אסורים:

אין מחלוקת כי התובע מילא את תפקידו נאמנה, לא היו ספקות בדבר תפקודו המקצועי והוא אף זכה לשבחים ולהערכה. גם הנתבעת ממקדת את פיטוריו לא בתלונות לגבי תפקודו המקצועי של התובע, אלא במשבר האמינות שנתגלע עם חשיפת הגיל.

-המשקל הרב אותו מיחסת הנתבעת לשיקול הלא רלבנטי, מעלה חשש כי השיקול אינו כה שולי ומכאן מעלה חשש להפליה.

בנוסף, בבדיקת הפליה של מעסיק יש להידרש למבחני סבירות ומידתיות כדי לבחון את חוקיותה של החלטת המעסיק- אין ספק כי אי גילוי פרט רלוונטי העולה עד כדי הטעייה מהותית התרופה המהותית היא פיטורין, אולם במקום שמדובר בפרט לא מהותי שאינו רלבנטי למהות התפקיד ומקום בו אין מחלוקת לגבי שביעות הרצון מתפקודו של העובד, הממשיך לקבוצה מופלית. בנסיבות אלה עולה חשש כי התרופה למעביד- פיטורי העובד, בטענה של פגם באמינותו, ספק אם הייתה מידתית.

לצפייה בפסק דין המלא לחץ כאן

בג"ץ 1268/09 זוזל נ' נציב שירות בתי הסוהר.

העותרת שירתה בשירות בתי הסוהר, הוצאה לגמלאות והיא בת 57 שנים וחודשיים, חצי שנה לאחר הגיעה ל"גיל הפרישה לסוהר". בעתירה טוענת העותרת כי ההסדרים שמכוחם התקבלה ההחלטה להוציאה לגמלאות - נוהל 03-5007 שכותרתו "שקילת הארכת שירות לסוהר בר-פרישה", לפיהם נקבע גיל פרישה אחיד (57) לסוהרים המשרתים עשר שנים לפחות בשב"ס, פסולים ויש לבטלם, וכי נפלו פגמים בהליך בו התקבלה ההחלטה בעניינה.

נפסק כי הסדר הפרישה בפקודה מפלה ללא הצדקה בין סוהרים, למצער אלה המשרתים בתפקידים מקצועיים, מנהליים ובתפקידי מטה, ובין כלל עובדי המדינה בתפקידים מקבילים.

בג"ץ הורה על בטלות פקודת נציבות שירות בתי הסוהר 02.33.00 "שקילת הארכת שירות לסוהר בר-פרישה" ביחס לסוהרים המשרתים בתפקידים מקצועיים, בתפקידים מנהליים ובתפקידי מטה; כן בוטלה ההחלטה בדבר הוצאת העותרת לגמלאות בפרישה מוקדמת לפי הסדר זה.

לצפייה בפסק הדין המלא לחץ כאן

תמ"ש 21877-02-12 הסב נ' האם

בימ"ש לענייני משפחה דחתה תביעת סב להסדרי ראייה עם נכדיו, שאמם, בתו, מתנגדת נחרצות לקיומם. זאת מן הטעם שכפיית הקשר בין הסב לבין הקטינים לא תשרת את טובתם בנסיבות המקרה, ומן הטעם שחדירה לאוטונומיה והפרטיות של התא המשפחתי תעשה במצבים קיצוניים וחריגים ובזהירות הראויה.

במסגרת פסק הדין, עולה השאלה, עד כמה מתערב המשפט באוטונומיה ההורית ומהי טובת הקטינים. זכותם של הורים לגדל את ילדיהם היא זכות חוקית ויסודית, המבטאת את קשר הדם ביניהם – קשר הטבע. המחוקק העניק להורים את שיקול הדעת כיצד לגדל את ילדיהם או לחנכם, כאשר עמדת המוצא היא שחזקה על הורים שיפעלו לטובת. זכות זו של הורים יוצרת את האוטונומיה והפרטיות של התא המשפחתי וחדירה אליו תיעשה במצבים קיצוניים ובזהירות הראויה, וזאת כאשר הורה אינו מקיים את חובותיו הבסיסיים כלפי ילדו. **הכלל הוא כי יש להימנע מלהתערב באוטונומיה של התא המשפחתי המצומצם, אלא במקרים קיצוניים וחריגים** ומקרה זה אינו בא בקהלם של אלו.

העמותה ממשיכה לקבל פניות רבות באינטרנט, בקו הטלפון 1-800-222-213 ולהעניק מידע בנוגע לזכויות זקנים וניצולי שואה. כולם מוזמנים להמשיך ולפנות אלינו. עקבו אחרי פעילות העמותה גם [בפייסבוק](#).